

A.V.E.SOCIETYS
DEGLOOR COLLEGEDEGLOOR
DEPARTMENT OF
POLITICAL SCIENCE
B.A. THIRD YEAR

प्रा.डॉ. लक्षटे रत्नाकर बाबुराव
विभाग प्रमुख व सहयोगी प्राध्यापक
पदवी व पदवृत्तरं राज्यशास्त्र विभागप्रमुख
देगलूर महाविद्यालय देगलूर
ता.देगलूर जि.नांदेड ४३१७१७

इमेल : ratnakarlakshete1@gmail.com
Mobile No.: 9423439276

बी.ए.तृतीय वर्ष

राजकीय विचारप्रणाली

माक्सवाद

- ▶ प्रास्ताविक
- ▶ माक्सवाद एक आंदोलन ,जीवनाची धारणा आहे.
- ▶ माक्सवाद एक समाजव्यवस्था ,शासन व्यवस्था ,अर्थव्यवस्था व चळवळ आहे.
- ▶ कार्ल माक्स व फ्रेड्रिक एजिल्स हे माक्सवादाचे जनक आहेत
- ▶ माक्सवाद सामाजिक-
आर्थिकविषमता,भांडवलशाही,उत्पादन साधनाची मालकी ,खाजगी संपत्ती,वर्गभेद यांना क्रांतीच्या मार्गाने नष्ट करून निर्माण झालेली समाजव्यवस्था म्हणजे माक्सवाद होय
- ▶ माक्सवादाला साम्यवाद,शास्त्रीय समाजवाद व क्रांतिकारी समाजवाद असेही म्हणतात.

माक्सवादाचा अर्थ

- माक्सवादाला इंग्रजीमध्ये MARXISM म्हणतात
- कार्लमाक्स व फ्रेड्रिक एजील्स यांनी मांडलेल्या विचाराला माक्सवाद म्हणतात.
- जो व्यक्ती भांडवलशाहीला विरोध ,राज्यविहीन व वर्गविहीन समाजव्यवस्थेचे ,कामगार क्रांतीचे समर्थन करतो त्याला माक्सवादी हे विशेषण जोडले जाते
- माक्सवादाचा अर्थ -समताधीष्टीत,शोषणविरहीत समाज असाही होतो

ढरुकरुवरुदरुके सरुडरुकरु

वरुकरुवरुतरुके नरुवरु	ररुषुठु
करुलु डरुकरुसु	करुडुनरुी
डुेरुडुरुकु अंकरुलुसु	इंगुलंड
लेनरुन,सुतरुलीन	रशरुडरुडरु

माकर्सवादाची तत्वे

- ▶ भांडवलशाहीला विरोध करने
- ▶ धर्माला विरोध करने
- ▶ आर्थिक घटकाला महत्व
- ▶ क्रांतीचे समर्थन
- ▶ कामगारांचे शोषण दूर करने
- ▶ कागारांची हुकुमशाही
- ▶ राज्यविहीन व वर्गविहीन समाजव्यवस्था

ढरुकरुसरुवरुदरुकरु तरुतुवरु

- ▶ दुवुंदुवरुदुवरुतरुतुकरुडुडुतरुकरुवरुदु
- ▶ इतरुतरुहरुसरुकरु डुडुतरुकरु डुडुडुतरुसरु
- ▶ अतरुतरुकरुत डुडुलुडुतरुकरुसरुदुधुतरु
- ▶ वरुगुसरुदुधुतरुकरुसरुदुधुतरु
- ▶ ररुकरुडुवरुषुडुकरु सरुदुधुतरु

माक्सवादाचे दोष/टीका

- ▶ मध्यम वर्गाकडे दुर्लक्ष
- ▶ इतर घटकाकडे दुर्लक्ष
- ▶ क्रांती हेच परिवर्तनाचे साधन नाही
- ▶ धर्मावर टीका करणे योग्य नाही
- ▶ भांडवलदाराच्या इतर खर्चाकडे दुर्लक्ष
- ▶ जगातील सर्व कामगारांनी संघटीत होणे अशक्य
- ▶ राज्यविहीन व वर्ग विहीन समाज अशक्य

माकर्सवादाचे महत्व

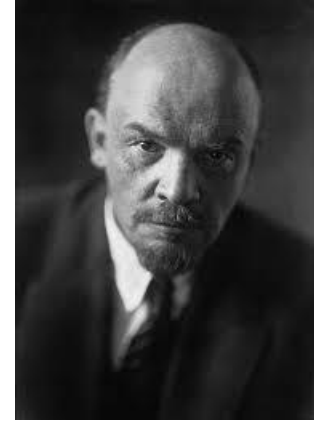
- ▶ नाही रे वर्गावरील अन्यायाला वाचा फोडण्यात आली.
- ▶ कामगारांना त्यांच्या शोषणाची जाणीव करून देण्यात आली.
- ▶ भांडवलशाही व्यवस्थेवर नियंत्रण प्रस्थापित झाले.
- ▶ कामगारांना संघटीत होण्याची चालना मिळाली.
- ▶ जगातील वास्तव स्थितीचे दर्शन झाले.
- ▶ राजकीय अर्थशास्त्र ही नवीन अभ्यास पद्धती विकसित झाली.

माक्सवादी विचारवंत

स्टॅलिन

लेनिन